

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Uitwerking van de Pilot van Zweden

Pilot: Land

A: Zweden, Office of Natural Resources, Region Västra Götaland

Geografische beperkingen

In onze pilot wordt regio geïnterpreteerd als Skaraborg, wat ook een subregionale samenwerking is van 15 gemeenten. De deelnemende school is de Biologiska yrkeshögskolan (Biological Post-Secondary VET School, hierna: BYS). Het is een centrum voor landbouweducatie op hbo-opleidingsniveau (EQF-niveau 5-6). BYS is centraal gelegen in Skaraborg. Het volwassenenonderwijs gegeven door BYS is altijd ontworpen samen met de handelsbranche.

Pilot idee

A: Beschrijf uw pilotidee en neem de volgende aspecten op:

- Reden waarom deze pilot noodzakelijk is
- Geschiedenis: wat al is gedaan met betrekking tot deze pilot
- Finishfoto: wat is gerealiseerd nadat de pilot is uitgevoerd

Reden

Zoals onderstreept in de EU-moderniseringsagenda van 2011, zijn onderwijsinstellingen sleutelactoren met betrekking tot de totstandbrenging van een op kennis gebaseerde economie. Een authentieke leeromgeving voor sectoroverschrijdend leren kan bijdragen aan accumulatie van competenties. Strategieën op regionaal niveau benadrukken het belang van een nieuw perspectief in verband met maatschappelijke uitdagingen in de groene industrieën. De globaliserende markt bevordert de slimme en innovatieve specialisatie van MKB's die kan leiden tot nieuwe regionale bedrijfsmodellen. Daarom richt de pilot zich op het creëren van een beter begrip van MKB-gedreven lokale toeleveringsketens en netwerken die op kleine schaal voedselsystemen onderzoeken. De bevindingen zouden de omschakeling van de grote industrie en op retail gerichte, statische conventionele voedselketen naar een dynamische en responsieve voedselketen op basis van informatie-uitwisseling en netwerken bevorderen. Het kan ook bijdragen aan de aanpak van de grote uitdaging die transport en logistiek in Zweedse plattelandsgebieden met zich meebrengen.

Geschiedenis

Lokalproducerat i Väst (lokaal geproduceerd in het Westen) heeft al een mapping gemaakt van MKB-producenten in regio Västra Götaland. <http://lokalproducerativast.se/producenter/> Deze kaart wordt jaarlijks bijgewerkt en dient als startpunt voor de pilot.

Finishfoto

Via studentenprojecten zullen de sectorale producten van lokale voedselproducenten (bijvoorbeeld melk, vlees en kaas) worden gevolgd in de voedselketen van boerderij tot tafel en daarbuiten, d.w.z. het hergebruik van afval. Resultaten zullen worden geïnterpreteerd in de context van de regionale vraag van grootverbruikers (bijvoorbeeld ziekenhuizen).

De pilot zou uiteindelijk de discussie katalyseren over:

- omgaan met de uitdagingen van ervaren MKB's op het gebied van logistiek en opschaling om winstgevendheid in de verkoop te bereiken (bevordering van een mogelijk model voor nieuwe samenwerkingsstructuren);
- slimme specialisatiestrategieën op basis van de regionale vraag;
- het opzetten van een circulaire benadering van de voedselketen op regionaal niveau.

Pilot resultaten

A: Beschrijf de resultaten van de pilot:

- Beschrijf de resultaten (elk resultaat afzonderlijk)

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

- Beschrijf elk resultaat smart
- Maak een verbinding met de beschrijving van elk resultaat zoals beschreven in de aanvraag hoe deze pilot dit resultaat zal realiseren of eraan zal bijdragen

De pilot zal de onderlinge verbondenheid van regionale MKB-voedselproducenten onder de aandacht brengen. De Zweedse pilot zal het in kaart brengen van de voedselvraag van grootverbruikers (bijvoorbeeld ziekenhuizen) en van de voedselketen van regionale MKB-voedselproducenten in bepaalde sectorproducten (bijvoorbeeld melk, vlees en kaas) in kaart brengen. Het biedt ook mogelijkheden voor samenwerking tussen voedselactoren, gemeenten, onderzoek en onderwijs en NGO's.

- De pilot zal informatie verschaffen over specifieke regionale voedselproducten en hun weg in de voedselketen als het in kaart brengen van de aanbodzijde. Bovendien zal sectorale informatie van grootverbruikers worden gevolgd als het in kaart brengen van de vraagzijde.
- De opgedane informatie zou een slimme en innovatieve specialisatie van regionale MKB-voedselproducenten, die ideeën over nieuwe regionale marktmechanismen katalyseren, vergemakkelijken.
- De bestudeerde verbinding (of het missen van een dergelijke koppeling) zou een datapool creëren voor verder onderzoek met betrekking tot ondernemers, tussenpersonen en beleidsmakers.
- De bevindingen van de pilot zouden de discussie over het opzetten van een circulaire benadering van de voedselketen op regionaal niveau bevorderen.
  - Tijdens het proces zal een aantrekkelijke leeromgeving worden gecreëerd door de deelnemende studenten en docenten (samen met regionale partners) tijdens het volgen van de voedselketen, het in kaart brengen van regionale grootverbruikers en het ondervragen van lokale MKB-voedselproducenten. Opdrachten worden gekoppeld aan het studieprogramma.

Pilot opbrengsten

A: Beschrijf de opbrengsten van de pilot:

- Beschrijf de opbrengst (elke opbrengst afzonderlijk)
- Beschrijf elke opbrengst smart
- Maak een verbinding met de beschrijving van elke opbrengst zoals beschreven in de aanvraag, hoe deze pilot deze opbrengst zal realiseren of eraan zal bijdragen

Studie: studentenprojecten zullen sectorale regionale voedselvraag en -aanbod onderzoeken via kaarten van voedselketens

- De jaarlijkse toewijzing van MKB-producenten in de regio Västra Götaland wordt uitgevoerd door Lokalproducerat i Väst (lokaal geproduceerd in West): <http://lokalproducerativast.se/producenter/>. Aan de hand van hun gegevens kiezen studenten sectorale producten van lokale voedselproducenten (bijvoorbeeld melk, vlees en kaas) die in de voedselketen van boer tot bord en daarbuiten gevolgd zullen worden, d.w.z. het hergebruik van afval. Resultaten zullen worden geïnterpreteerd in de context van de regionale vraag van grootverbruikers (bijvoorbeeld ziekenhuizen).
- Methodologie en instructies zullen worden ontwikkeld voor de studentenprojecten.
- Coaching wordt verzorgd door de betrokken docenten.
  - Samenwerking met de NL-pilot zou gewaardeerd worden met betrekking tot het online publiceren en visualiseren van de bevindingen.

Pilot partners

A: Beschrijf de partners in de pilot:

- Beschrijf de partners (onderwijs (personeel, docent, studenten), ondernemers, overheid) afzonderlijk

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

- Beschrijf hun rol, wat ze zullen doen, wat voor baat hebben zij bij de pilot, aantal betrokken personen, enz.

Coördinatieteam:

Maud Albrektsson (programma-coördinator, Farming Equipment and Hoof Care Education, BYS), Gunnel Marwén Kastenman (directeur, BYS), Jonny Borg (programma-coördinator, Bioenergy Technologies, BYS), Zoltán Dóczi (projectmanager, Office of Natural Resources, Region Västra Götaland).

Het coördinatieteam..

- ontwikkelt en bewaakt de pilot
- ontwikkelt een methodologie en instructies voor de studentenprojecten
- biedt coaching door de docenten van het coördinatieteam, aan de studenten

Activiteiten op schoolniveau:

- minstens 12 BYS-studenten, EQF-niveau 5-6 zullen rechtstreeks deelnemen, d.w.z. via studentenprojecten in de mapping
- gedurende een werkweek zullen alle BYS landbouwuitrusting-studenten deelnemen aan de pilot
- de pilot wordt geopend voor kleinschalige deelname van Natural Resource Schools in Skaraborg (EQF niveau 4)

Regionale coach:

Zijn rol is verdeeld. Contactpersoon: Zoltán Dóczi. In het geval van specifieke, landbouw- of onderwijs gerelateerde zaken, zal Maud Albrektsson betrokken zijn.

- begeleidt de ontwikkeling van het pilotproject
- helpt bij het vaststellen van het regionale en transnationale proces en de voortgang en het creëren van interne capaciteitsopbouw en -vorming binnen BYS
- fungeert als een coach voor de triple helix-partners in elke regio
- neemt deel aan het werk van het monitoringteam

Samenwerking met triple helix-partners:

- De Universiteit van Skövde zal het leerproces van de studenten tijdens hun projectwerk volgen en evalueren om het begrip van de student over de aard van de industrie en zijn vaardigheidsvereisten in het heden en in de toekomst te identificeren. De resultaten van de Universiteit van Skövde zullen worden gekanaliseerd in de lerarenopleiding voor beroepsonderwijs.
- Drivhuset is een ontmoetingsplaats voor mensen die zakelijke ideeën en ondernemingszin willen ontwikkelen. Een van hun kantoren bevindt zich op dezelfde campus als BYS. Drivhuset zal bijdragen aan de pilot met voortzetting van zijn eerdere activiteiten over ondernemerschap. Bovendien zal Drivhuset worden betrokken bij de lerarenopleiding beroepsonderwijs aan de Universiteit van Skövde via train the trainer ondernemerschapsmethodes om een methode te geven aan leraren met betrekking tot ondernemerscoaching.
- Medewerkers van het MKB zijn gepland om door studentenprojecten te worden betrokken als interviewobjecten.

Pilot uitwisselingen

A: Beschrijf de uitwisseling binnen de pilot

- Beschrijf voor studenten, leerkrachten en ondernemers de volgende zaken:
  - Wie gaan uitwisselen
  - Wat gaan ze doen tijdens de uitwisseling?
  - Wat is het voordeel voor degene die uitwisselt en het land dat de uitwisselingsstudent / docent / ondernemer ontvangt (ontvangen)?
  - Wat is het tijdplan / de periode / hoeveelheid dagen / weken van de uitwisseling

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

- Gaat u KA1 of Ka2 gebruiken (en vervolgens of uitwisselen of trainingsactiviteiten)

Kortlopende gezamenlijke training medewerkers

Gezamenlijke ontwikkeling van methodologie en instructies voor de studentenprojecten om de voedselketen te volgen en om de regionale grootverbruikers in kaart te brengen. Verwante conceptuele ideeën, prototypen, voorbeelden en geleerde ervaringen kunnen worden gedeeld en besproken. Samenwerking met de NL-pilot zou gewaardeerd worden met betrekking tot de web-gebaseerde publicatie en visualisatie van de bevindingen. Het kan worden georganiseerd als masterclass. Het kan al plaatsvinden in het voorjaar van 2016. Potentiële deelnemers: het Zweedse coördinatieteam.

Gemengde mobiliteit van VET-leerlingen

De mobiliteit van de deelnemende studenten kan de regionale context van sector overschrijdend leren uitbreiden naar de Europese context door ervaringen uit te wisselen over goede praktijken en uitdagingen aangaan. Potentiële deelnemers: alle of tenminste enkele van de 12 BYS-studenten (EQF-niveau 5-6) die rechtstreeks deelnemen, d.w.z. via studentenprojecten in de mapping.

Mobiliteitssamenwerking tussen de partners:

- met NL: leer van elkaar over praktische zaken met betrekking tot de mapping; najaar 2016 (focus: technieken en voeding voor gedachten over de mapping)
- met BE: van elkaar leren over startups in de groene industrieën; lente 2017 of later (focus: hoe de uitkomsten van de mapping te interpreteren)

Pilot werkplan

A: Stel een werkplan op voor de pilot. Gebruik een Excel-planningsformulier

- Beschrijf voor elke activiteit de volgende dingen

- Beschrijving van de activiteit
- Wie is verantwoordelijk (naam) voor de activiteit
- Wie zal aan de activiteit werken
- Wanneer de activiteit is gepland (tijdschema)

Elke actie zal worden geëvalueerd en de resultaten zullen worden gedocumenteerd.

Actie 1 Ontwikkelingsmethodiek

Methodologie en instructies voor de studentenprojecten worden ontwikkeld door het coördinatieteam.

Actie 2 Identificeren van de belangrijkste branches

Om de huidige regionale voedselketen te begrijpen, is het van cruciaal belang de regionale grootverbruikers (bijvoorbeeld ziekenhuizen) in kaart te brengen. Door hen tot hoofdrolspelers te maken, kunnen hun meest frequent bestelde voedingsproducten worden gebruikt als een referentiepunt voor het identificeren van de belangrijkste branches voor observatie van de voedselketen in de regio.

Actie 3 Volg sectorale voedingsproducten in de voedselketen

Om het vraagdeel te leren kennen, zullen studentenprojecten gericht zijn op het volgen van de voedselketen van de sectorale producten van lokale voedselproducenten (bijvoorbeeld melk, vlees en kaas) op basis van de methodologie en instructies die door het coördinatieteam zijn ontwikkeld.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Actie 4 Evaluatie van de resultaten van de studentenprojecten

Er moet een syntheserapport worden opgesteld met een samenvatting van de huidige status van de voedselketen. Het zal de onderlinge verbondenheid van regionale MKB-voedselproducenten testen.

Actie 5 Verspreiding van de resultaten van de studentenprojecten

Het biedt ook mogelijkheden voor samenwerking tussen voedselactoren, gemeenten, onderzoek en onderwijs en NGO's. De verspreiding is gepland in het kader van workshops en op online platforms.

PV+ at BYS	2016		2017		2018
	lente	herfst	lente	herfst	lente
Actie 1	X				
Kortlopende gezamenlijke training medewerkers	X				
Actie 2		X			
Gemengde mobiliteit van VET-leerlingen met Nederland		X			
Actie 3		X	X		
Gemengde mobiliteit van VET-leerlingen met België			X		
Actie 4				X	
Actie 5					X

Pilot monitoring

A: In de aanvraag is monitoring (monitoringteam) een belangrijk aspect.

- Beschrijf hoe u de pilot in de gaten houdt
- Beschrijf hoe u transnationaal leren zult realiseren
- Verbind uw plan met het plan dat is geschreven in de officiële aanvraag

Monitoring team:

We zullen de resultaten en beoordeling van de effectiviteit van de activiteiten monitoren (en evalueren) om de projectdoelstellingen te bereiken tijdens partnerbijeenkomsten door een speciaal monitoringteam. Ze zullen het proces volgen en gebruiken die input om de outputs te ontwikkelen. Het monitoringteam werkt nauw samen en komt maandelijks

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

bijeen om de voortgang te evalueren. De outputs worden ontworpen en ontwikkeld in samenwerking met alle partners en (indien nodig) externe experts. De projectleider beheert dit proces samen met een team van coaches. Elke regio heeft een eigen coach die het regionale team (en met name de onderwijsinstellingen) helpt met de proeftuin. De drie coaches werken nauw samen en hebben maandelijkse evaluaties. Er zal regelmatig contact zijn tussen de partnerlanden, zowel via persoonlijke ontmoetingen als via conference call en sociale media, om ervoor te zorgen dat de beste werkwijzen van alle partners worden gedeeld en in context geplaatst voor maximale effectiviteit. De belangrijkste deelnemers aan deze bijeenkomsten zijn de partners zelf, samen met vertegenwoordigers van hun triple helix-partners.

Het opzetten van een monitoringteam is essentieel voor de succesvolle ontwikkeling en implementatie van deze reis. Het team van het monitoringteam heeft verschillende functies. Ze zullen het algehele proces binnen elke pilot volgen, maar zullen ook verantwoordelijk zijn voor het verzamelen van gegevens, het documenteren van resultaten, het informeren van de projectleider wanneer er afwijkingen worden gevonden, enz. Ze zijn ook verantwoordelijk voor de ontwikkeling van een geschikt en gemakkelijk bruikbaar monitoringapparaat voor de ontwikkeling van het onderwijsinstituut. Het monitoringteam levert dus een essentiële bijdrage.

Pilot ambitions

A: Beschrijf hoe u zou willen deelnemen aan de pilot van de andere landen?

Frequente informatie-uitwisseling en follow-up zouden een belangrijk hulpmiddel zijn tijdens de proefimplementatie. Met dezelfde uitdagingen kunnen vergelijkbare oplossingen gezamenlijk worden ontwikkeld.

Het zou haalbaar zijn voor de studenten om direct deel te nemen aan elkaars regionale voedselketentoe wijzing als vergelijkbare methodologie wordt gebruikt. Het kan worden vergemakkelijkt door een voorafgaande gezamenlijke opleiding van het personeel op korte termijn. De deelnemende studenten kunnen leren over mapping-technieken en startups van elkaar.

Zie ook: het gedeelte over pilotuitwisseling

Evaluatie Regions Västra Götaland, Department of Natural Resources

(de huidige evaluatie, het onderzoek van de Universiteit van Skövde werd ook gebruikt)

1. Beschrijf kort waar de pilot over ging.

Oefeningen werden uitgevoerd op het Agro-Technician-programma (EQF-niveau 6, hierna: het programma) op de deelnemende school, dwz op de Biologiska yrkeshögskolan (biologische post-secundaire VET-school, hierna: BYS) in overeenstemming met document "Positionering van de school in de regio "20161031 V 0.3.

De bijeenkomst van de kick-off focusgroep op BYS op 11 oktober 2016 heeft aangetoond dat handelsbranches vooral geïnteresseerd zijn in de sub-regionale voedselketen. IO5 is verder ontwikkeld met behulp van een testvraag uit de branche. Het is uitgesplitst naar studentenprojecten in overeenstemming met het Nieuwe Economische Model voor Samenwerking zoals uiteengezet in IO 3.4. En als een conclusie, zal een oplossing worden geleverd voor de handelsbranches in het voorjaar van 2018. De pilot wordt gebruikt om een beoogd samenwerkingsplatform op te zetten en te ontwikkelen volgens IO 3.4. De pilot zal de onderlinge verbondenheid van regionale MKB-voedselproducenten onder de aandacht brengen. De Tweedse pilot zal het in kaart brengen van de voedselvraag van grootverbruikers en van de voedselketen van regionale MKB-voedselproducenten in bepaalde sectorale producten initiëren. Het biedt ook mogelijkheden voor samenwerking tussen voedselactoren, gemeenten, onderzoek en onderwijs en NGO's.

2. Hoeveel studenten waren erbij betrokken?

Academisch jaar 2016-2017: 11 studenten

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Academiejaar 2017-2018: 18 studenten

3. Hoeveel leraren waren erbij betrokken?

Academiejaar 2016-2017: 4 direct, 4 indirect

Academiejaar 2017-2018: 3 direct, 5 indirect

4. Hoeveel ondernemers waren erbij betrokken?

De handelsbranches zijn betrokken via leidende / stuurgroepen. Directe betrokkenheid ca. 10 brancheorganisaties met meerdere ondernemers.

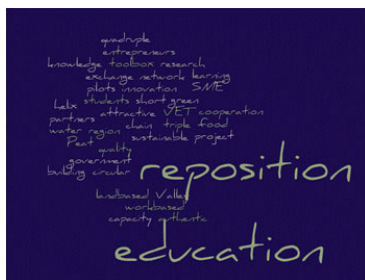
5. Welke andere deelnemers waren erbij betrokken?

De universiteit van Skövde is betrokken als onderdeel van onderzoek en ontwikkeling. Het project wordt beheerd door het Competentiecentrum van het departement Västra Götaland (hierna: Competence Center), een politiek bestuurde regionale openbare instantie.

6. Wat was het algemene resultaat? (specifieke resultaten voor elke deelnemer in het schema)

- De pilot zal informatie verschaffen over specifieke regionale voedselproducten en hun weg in de voedselketen als het in kaart brengen van de aanbodzijde. Bovendien zal sectorale informatie van grootverbruikers worden gevolgd als het in kaart brengen van de vraagzijde.
- De opgedane informatie zou een slimme en innovatieve specialisatie van regionale MKB-voedselproducenten, die ideeën over nieuwe regionale marktmechanismen katalyseren, vergemakkelijken.
- De bestudeerde connectie (of het missen van een dergelijke koppeling) zou een datapool creëren voor verder onderzoek met betrekking tot ondernemers, tussenpersonen en beleidsmakers.
- De bevindingen van de pilot zouden de discussie over het opzetten van een circulaire benadering van de voedselketen op regionaal niveau bevorderen.
- Tijdens het proces is een aantrekkelijke leeromgeving gecreëerd door de deelnemende studenten en docenten (samen met regionale partners) tijdens het volgen van de voedselketen, het in kaart brengen van regionale grootverbruikers en het ondervragen van lokale MKB-voedselproducenten. Opdrachten zijn gekoppeld aan het curriculum.

Wat deden de studenten	Wat deden de docenten?	Wat deden de ondernemers?	Wat deden de andere betrokkenen?
De studenten volgden de gekozen grondstoffen en zelfs producten in de hele voedselketen.	Coachen en samenvatten van de studentenprojecten	Mentorschap bij facultatief werkplekgebaseerd leren. Betrokken raken via leidinggevende commissies. Ze zullen worden geïnformeerd zodra de pilotsamenvatting gereed is	Onderzoek van de Universiteit van Skövde. Rapportering aan belanghebbenden door Competence Center.
Bestede tijd: • introductie en probleemgestuurd leren: 1 week • groepswork project: 2-3 weken • rapportage: 2-5 dagen • internationalisering van de pilot: 1 week • optionele combinatie met	Bestede tijd: (rechtstreeks betrokken) • voorbereiding: 2 weken • coaching: 2-3 uur per student per week • internationalisering van de pilot: 1 week • compilatie: 1-2 weken per grondstof of product	Bestede tijd: • betrokkenheid via focusgroepen: 2-3 uur per semester • mentorschap op facultatief werkplekleren: 3-4 uur per student per week • aanstaande briefing: 1 dag	Bestede tijd: • interviews en onderzoek: 1-2 weken per semester • rapportage aan belanghebbenden: 3-5 dagen per semester

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

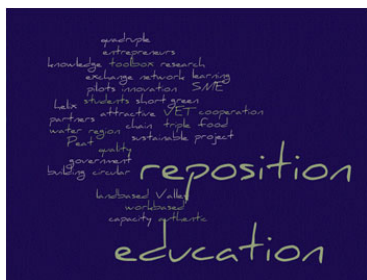
werkplek			
Specifiek resultaat studenten	Specifiek resultaat docenten	Specifiek resultaat ondernemers	Specifiek resultaat andere deelnemers
Probleem en projectmatig leren in een internationale context.	Stages en projectmatig leren zijn geïntegreerd zodat het onderwijs bijdraagt aan het oplossen van uitdagingen van regionale ondernemers. Nieuwe methoden in het onderwijs.	Een potentieel model bevorderen voor nieuwe samenwerkingsstructuren.	Monitoring door derden. Meer aandacht voor regionale voedselketens. Een nieuwe triple helix opbouwen.
Wat hebbende studenten geleerd?	Wat hebben de docenten geleerd?	Wat hebben de ondernemers geleerd?	Wat hebben de andere deelnemers geleerd?
Teamwork. Probleemoplossing.	Coachvaardigheden werden ontwikkeld.	Een circulaire benadering van de voedselketen op regionaal niveau.	Nieuwe manieren van samenwerking tussen belanghebbenden, onderzoek en het bedrijfsleven.
Hoe tevreden zijn de studenten?	Hoe tevreden zijn de docenten?	Hoe tevreden zijn de ondernemers?	Hoe tevreden zijn de andere deelnemers?
Een meer gedetailleerde uitleg van het belang en de context van hun leren is gewenst.	De nieuwe methodiek kan theoretische en praktische segmenten van het onderwijs overbruggen. Om dit te bereiken, zijn personeelstrainingen nodig.	De ondernemers willen meer geïntegreerd deelnemen aan projectmatig onderwijs.	Het begonnen werk wordt aangemoedigd om te worden voortgezet. Het moet echter zelfvoorzienend en kwaliteitszeker zijn.

8. Komt er een follow-up?

Er is een circulair follow-upmechanisme ingebouwd in de pilot. De Universiteit van Skövde interviewde als onderdeel van de huidige projectuitvoering de studenten, de bedrijfstakken en zelfs het onderwijzend personeel, zodat de leerprocessen van de studenten en de inbeddingsverbinding tussen onderwijs en de afdelingen werden opgevolgd en gemonitord.

Zodra de resultaten van de student-pilots zijn samengevat, zullen deze worden verspreid onder belanghebbenden en ondernemers.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Pilot: The Netherlands
Pilot idee: Mapping
<p><u>Reden</u></p> <p><u>De basis op orde</u></p> <p>De belangrijkste drijfveren voor verandering van de food ketens en netwerken zijn: invloed van maatschappelijke veranderingen, het constant veranderende koopgedrag van de consument, nieuwe revolutionaire technologieën en het reactievermogen van de ondernemers en de maatschappelijk uitdagingen, zoals een gezonder milieu en vermindering van voedselverspilling. De pilot richt zich op de ontwikkeling van de door het MKB gestuurde lokale toeleveringsketens en -netwerken. Er is een explosie van innovatieve kleinschalige voedselsystemen geweest. De dynamiek is erg hoog. Steeds meer nieuwe ondernemers van buiten het traditionele voedselsysteem introduceren nieuwe voedingsconcepten. Het aantal mislukkingen van de initiatieven is relatief hoog vanwege een gebrek aan kennis van de keten en basiskennis van de voedingssector. Een hoger niveau van professionaliteit is vereist om het volgende niveau te bereiken en groei en bijdrage te realiseren om leefbare gemeenschappen te creëren, de lokale economie te versterken en de gezondheid te verbeteren. Het gebrek aan kansen om nieuwe netwerken en structuren te bouwen, wordt ook veroorzaakt door de moeilijkheid om MKB's bij elkaar te brengen en nieuwe regionale bedrijfsmodellen te creëren.</p> <p>Het vloeiende netwerk van betrokken ondernemers en de actoren die het netwerk mogelijk maken, vereisen een op maat gemaakte data-, informatie-, kennis- en informatie-infrastructuur om de weerbaarheid van het nieuwe voedingsnetwerk te versterken. De interactieve en dynamische informatie-infrastructuur moet gebaseerd zijn op de behoeften en inbreng van de actoren in het lokale netwerk. De bestaande informatienetwerken zijn geoptimaliseerd voor de klassieke voedingsactoren zoals de grote voedingsmiddelenindustrie en de detailhandel, dus nieuwe configuraties zijn vereist. Het mooie van de nieuwe voedingsondernemers is het feit dat ze van elkaar zijn gescheiden met (of nooit deel hebben uitgemaakt van) het bestaande voedselsysteem om nieuwe voedingsconcepten te bouwen. De volgende fase van ontwikkeling vereist een kritische massa gebaseerd op samenwerking en delen in netwerken en niet op basis van macht en fysieke schaal. Samenwerking gebaseerd op wederzijds respect en uniciteit, flexibiliteit om de consumenten en andere klanten in de voedselketen te dienen.</p> <p>De belangrijkste succesfactor van dit onconventionele voedingsnetwerk is het delen van informatie en het creëren van waarde. De cluster- of hotspot-benadering is gebaseerd op het ontsluiten van regionale netwerken en het verbinden van mensen en bedrijven. De dynamiek in de nieuwe voedselnetwerken is zeer hoog in vergelijking met de statische conventionele voedselketens. Dynamiek en reactievermogen zijn de succesfactoren van de toekomst. De dynamiek heeft invloed op de structuur van de uitkomst van dit werkpakket. De uitdaging is om een duurzame structuur te ontwikkelen die in de toekomst organisch kan groeien.</p> <p><u>Geschiedenis</u></p> <p>Dit project is gestart met studentenprojecten. Ze startten hun eigen (studenten) bedrijf (LIFE in Meppel) om verschillende bedrijven in kaart te brengen die gerelateerd zijn aan klimaatverandering. We hebben hun ideeën gebruikt om het Food-programma verder te ontwikkelen en daarmee de pilot in de Peat valley+.</p> <p><u>Finishfoto:</u></p> <p>De pilot bouwt een mapping-systeem dat uiteindelijk zal leiden tot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een model voor coöperatieve structuren om regionale vraag en aanbod aan elkaar te koppelen en te matchen, niet alleen wat betreft het verbouwen en verkopen van voedsel, maar ook als het gaat om de verwerking, opslag, distributie en transport van voedsel en het hergebruik van afval wordt gebruikt door partners. • Een ondersteuningsomgeving voor op voedsel gebaseerde MKB's om hun slimme specialisatiestrategieën (nieuwe producten / diensten) te ontwikkelen en te implementeren die passen bij het regionale potentieel en de vraag wordt

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

gebruikt door de regionale bedrijven

- Eerste ideeën voor nieuwe regionale marktmechanismen (prijzetting, contractvorming, logistiek) om regionale vraag en aanbod op elkaar af te stemmen, worden door de regionale partners omarmd
- Brainstormen tussen partners resulteert in een opzet voor een circulaire aanpak om productie, verwerking, distributie, consumptie en hergebruik van afval in de regionale coöperatieve structuur te koppelen

Pilot resultaten

De pilot zal de basis vormen voor een nieuw informatienetwerk om het levendige netwerk van MKB's te faciliteren en actoren van het voedselnetwerk in staat te stellen samen te werken. Nieuwe distributieve informatietechnologieën stellen kleine ondernemers in staat om markten te betreden en supply chains te creëren die grote bedrijven niet kunnen organiseren. Het netwerk omvat dus ook cross-overs, innovatieve MKB-bedrijven uit andere sectoren.

Het NL Pilot-team ontwikkelt een effectieve reeks diensten om de business-to-business match in de korte voedselketens op regionale schaal aan te kunnen. Het zal een ondersteuningsinfrastructuur bieden voor de voedselkundigen en een stimulerende omgeving zoals de gemeente, onderzoek, onderwijs en NGO's.

- We zullen regio-informatie hebben over bedrijven in de hele voedselketen om nieuwe netwerken en ketens te creëren (20 km rond de stad Rotterdam en 40 km rond de stad Groningen)
  - o Eerste model voor coöperatieve structuur: het slimme, interactieve systeem kan de regionale ondernemers helpen elkaar te vinden en te inspireren om nieuwe, korte voedselketens te bouwen of uit te breiden,
- Eerste ideeën voor nieuwe regionale marktmechanismen: met behulp van het systeem kunnen nieuwe bedrijfsmodellen worden ontwikkeld om waarde te creëren voor de regio (al ondernemers).
- Een ondersteuningsomgeving voor MKB-bedrijven op basis van voeding: de dataset kan worden gebruikt voor onderzoek ten behoeve van ondernemers, tussenpersonen en beleidsmakers.
- De tool zal worden gebruikt als een kanaal voor het delen van nieuwe kennis en informatie
- Brainstormen tussen partners resulteert in een opzet voor een circulaire aanpak: het systeem kan bijdragen aan het vinden van oplossingen voor voedseluitdagingen binnen het landelijk gebied in verband met het stedelijk gebied (regio)
- het creëren van aantrekkelijke leeromgevingen: studenten en docenten zullen deelnemen en een belangrijke rol spelen binnen de pilot. Zij zullen (samen met enkele van de regionale partners: authentieke leeromgeving) het systeem bouwen, de database verfijnen en vervolledigen, ondernemers ondervragen en 'verhalen vertellen' voor sommige van de voedselpunten. De studenten werken binnen studentenbedrijven (FEM-kantoor, Foodpunten Rotterdam, De stichting) en krijgen een projectbeschrijving. Deze opdrachten zijn gekoppeld aan (nieuwe delen van) het curriculum

Uitdagingen:

- Bedenk nieuwe oplossingen om een vraag-gestuurde dataset en interface te bouwen
  - Gebruik de bestaande datasets en verleid de ondernemers en werknemers om gegevens te leveren om de dataset up-to-date te houden

Pilot opbrengsten

Tool: online tool voor het onderhouden van het proces voor het maken van matches.

- Een dynamisch, slim systeem dat de verschillende 'voedselpunten' van de hele voedselketen in een specifieke regio in kaart brengt via een digitale kaart van de regio. Met behulp van filters en slimme verbindingen tussen databases kunnen verschillende voedselpunten en verbindingen tussen voedselpunten binnen de regio visueel worden geïdentificeerd op de kaart van de regio. Een aantrekkelijk gebruikerssysteem bevindt zich aan de voorkant van de tool.
  - o Systeem dat in meerdere regio's kan worden gebruikt, zowel in Nederland als in het buitenland. Een systeem dat inzicht kan verschaffen met betrekking tot voedselpunten en de voedselketen binnen en tussen regio's
  - o Meertalig systeem
  - o Eenvoudige CMS, zodat meerdere partijen met het systeem kunnen werken
  - o Updates en toevoegingen, nieuwe databases moeten op een interactieve en dynamische manier aan het systeem worden gekoppeld

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

erasmus+
meer perspectief

- Er zal een geïntegreerde methodologie en instructie worden ontwikkeld. Er kan coaching worden gegeven.
- Om het slimme systeem te ontwikkelen, zullen we de volgende outputs moeten realiseren:
- Voedingspunten-database met alle kenmerken en details per producent
  - Focusgroepsbijeenkomsten met ondernemers en stakeholders in de agro-voedselketen om hun uitdagingen te bespreken.
  - Identificeer de regionale voedselbehoeften en gebruik hun behoeften om de benodigde informatie binnen de database verder te vervolledigen
  - Ontwikkel een businesscase gerelateerd aan regionale uitdagingen door middel van verhalen vertellen (om de database verder te vervolledigen)
    - Leid en verzamel inzichten uit netwerken in de case-pilots om een triple-helix-netwerkstructuur te ontwikkelen.

Pilot partners
<p>A: Beschrijf de partners in de pilot:</p> <p>Coördinatieteam: Jannes Houkes (Hanzehogeschool) en Annet Muller (Terra) coördineren de pilot samen met Willem Foorhuis, hoogleraar Gebiedscoöperatie Westerkwartier.</p> <p>Pilot uitvoeringsteam: Het team zal studententeams en lezingen / onderzoekers van regionale hogescholen en universiteiten gebruiken voor praktische ondersteuning. De onderwijsinstellingen Hanzehogeschool, Terra hebben zich al gecommitteerd aan het project.</p> <p>Hanzehogeschool: FEM 5 studenten, 3 leraren Universiteit van toegepaste wetenschappen, EQF niveau 7 Terra: De Stichting: 50 studenten, 3 leraren VET, EQF niveau 3-4 Tijdens één werkweek nemen alle eerste en tweedejaars studenten deel aan de pilot: 400 De pilot in Groningen is verbonden met een pilot in de regio Rotterdam. De partners zullen nauw samenwerken. De volgende personen zijn betrokken</p> <p>Coördinatieteam: Gonneke Leereveld (projectleider, Stadscoöperatie Rotterdam / Wellantcollege), Sven Maas (expert in economische bedrijfsontwikkeling: Stadscoöperatie Rotterdam / Wellantcollege), Woody Majers (waardeketenexpert: Inholland University)</p> <p>Pilot uitvoeringsteam: Dit team zal studententeams en lezingen / onderzoekers van regionale hogescholen en universiteiten gebruiken voor praktische ondersteuning. Wellant College, Zadkine, Da Vince en Inholland hebben zich al gecommitteerd aan het project. Deze studenten en docenten zullen fulltime aan de pilot werken</p> <p>Zadkine: 5 studenten, 1 docent Beroepsonderwijs, EQF niveau 4 Inholland: 20 studenten. 2 leraren, een docent Universiteit van toegepaste wetenschappen, EQF niveau 7 DaVinci: 4 studenten, 2 leraren Beroepsonderwijs, EQF niveau 4 Wellantcollege: nog te bepalen</p>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

MBO, EQF niveau 3-4.

De stad Rotterdam is ook bereid om het netwerk te delen en is zeer geïnteresseerd in samenwerking en in de resultaten van het werkpakket. Regionale organisaties zoals Metropool Rotterdam - Den Haag zijn ook geïnteresseerd om mee te doen.

Pilot uitwisseling

A: Beschrijf de uitwisseling binnen de pilot

Actie 5 Gebouwd samen met de partners

- We stellen voor om in een vroeg stadium met de andere EU-partners samen te werken en de input te gebruiken om de ideeën te verbeteren. De conceptuele ideeën, het prototype, de interviewresultaten enz. kunnen worden gedeeld en besproken. De structuur van de tool moet bruikbaar zijn voor de andere regio's. De datasets zullen verschillen en zijn afhankelijk van de beschikbare gegevens. Het prototype en later de definitieve versie kunnen door de partners worden gebruikt als showcases om hun eigen regionale tool te creëren. We zullen het proces en de ervaringen documenteren en een gids voor de implementatie van de tool ontwikkelen. Als de partners geïnteresseerd zijn in de pilot, kan het team masterclasses verzorgen.

Pilot werkplan

Er zijn verschillende acties nodig om de mapping-tool te ontwikkelen en om het regionale netwerk te ontsluiten. De acties zijn niet sequentieel. Elke actie zal worden geëvalueerd en de resultaten zullen worden gedocumenteerd in een implementatiegids.

Actie 1 Identificeer de relevante bedrijven en netwerkactoren.

Het huidige voedingsnetwerk in de regio zal worden bestudeerd en geanalyseerd. De huidige voedselketen in de regio zal worden geïdentificeerd en geanalyseerd (netwerkactoren, soorten organisaties, problemen, uitdagingen, specifieke toegevoegde waarde). De database met huidige bedrijven zal opnieuw worden gedefinieerd: op basis van de bestaande database van 5.000-7.000 bedrijven willen we de huidige database focussen (eliminieren) en uitbreiden (cross-sector). We zullen ook buiten het traditionele voedselnetwerk kijken. Functioneel: marketing, logistiek, kwaliteitscontrole, informatie en communicatie, contracting, etc. worden toegevoegd aan de database. Bijvoorbeeld nieuwe distributiekanaal, bedrijven met interesse om deel te nemen aan de distributie van vers voedsel met ervaring met levering aan huis aan consumenten van non-food. Nieuwe APP-ontwikkelaars, gezondheidsapps, sociale media-experts, enz. zullen worden gebruikt om een meer up-to-date, innovatieve en volledige keten-database te creëren. Bestaande databases zullen worden onderzocht en regionale partners zullen worden gevraagd om te helpen.

Actie 2 Identificeer wat de informatiebehoefte zijn voor het opzetten van nieuwe vormen van samenwerking.

De basisinformatie voor elke netwerkacteur zal bevatten

- 1- SBI-code (Standaard Bedrijfs Indeling)
- 2- De naam van het bedrijf / instituut
- 3- Bedrijfsprofiel
- 4- Adres

Interessanter is het 'verhaal' achter het bedrijf / instituut: de achtergrond van de oprichter, de toekomstige ambities, ideeën over samenwerking etc. Welk verhaal zou je delen tijdens een vergadering in de bar of in de lift? Wat wil je delen en wat wil je van een potentiële partner krijgen? De database zal plaats maken voor nieuwe vormen van online speeddaten.

- ✓ De belangrijkste succesfactor is het creëren van een zichzelf voortstuwend informatienetwerk. De gebruikers moeten het informatiesysteem waarderen, zodat ze bereid zijn om informatie te delen. Een voorbeeld: veel consumenten delen elke dag veel informatie met betrekking tot voedselconsumptie, sportactiviteiten, meningen

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

- over winkellekken etc. Hoe deze (grote) gegevens op een juiste manier gebruiken? Veel gegevenssets zijn beschikbaar. Ook op sociale media delen consumenten, werknemers enz. ervaringen. Het ontsluiten van deze informatie levert input voor de netwerkpartners zodat ze beter kunnen presteren, de lokale markt kunnen bedienen en waarde kunnen toevoegen. De korte keten maakt het mogelijk om direct te reageren. Responsiviteit leidt tot meer aandacht van de klant / consument en vice versa. Het prototype kan eenvoudig zijn omdat zelfs een beetje meer reactievermogen een grote impact zal hebben omdat het bestaande voedselsysteem momenteel totaal niet reageert. Consumenten en klanten willen worden gehoord. Het opbouwen van de dataset en het koppelen van bestaande datasets zal de bron zijn voor nieuwe voedingsconcepten en samenwerking tussen de actoren in de keten.
- ✓ Identificeer wat beschikbaar is op het web: website, Facebook, YouTube, Kamer van Koophandel, LinkedIn etc. Niet alleen informatie van het bedrijf, maar ook consumenten, klanten, tussenproducten etc. Allerlei informatie zal worden onderzocht en geïnterviewd. Er zal een database worden ontworpen
  - ✓ De ketenactoren worden geïnterviewd om erachter te komen welk type informatie vereist is, optioneel is en wat de bereidheid is om te delen (en de voorwaarden voor delen)
  - ✓ Ontwikkeling van een prototype (database-structuur, filters, interface)
  - ✓ Beide testen: invoer van nieuwe gegevens en de gebruikersinterface met ondernemers
  - ✓ Verbeter het prototype en de schaalvergroting
  - ✓ Sessies met gebruikers om de resultaten te evalueren
  - ✓ Op basis van de sessies kunnen onderzoeksvragen worden geïdentificeerd om de ondernemers te faciliteren (marketinginformatie, zorgen van consumenten, opties voor verbetering enz.)

Actie 3 Bepaal welke informatie nodig is om de activerende partners te voeden

Beleidsmakers willen de ontwikkeling van een levendige ondernemersgemeenschap ondersteunen. Om te begrijpen wat er aan de hand is en hoe het juiste beleid te ontwikkelen, is bottom-up informatie vereist. Maar het moet worden verwerkt en geaggregeerd tot een specifiek niveau. Testen op basis van echte problemen en vragen. Onderzoekers en studenten zullen worden uitgenodigd om de database te gebruiken.

Actie 4 Transfer naar Gebiedscoöperatie Westerkwartier

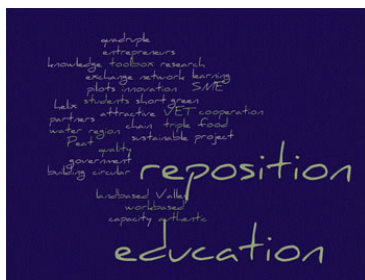
Westerkwartier heeft de Stadscoöperatie (H) eerlijk Rotterdam gevraagd om de mappingtool en een handleiding voor implementatie te ontwikkelen. Elke stap en resultaat worden gepresenteerd en besproken met de vertegenwoordigers van het Westerkwartier. Westerkwartier is de eerste gebruiker van producten van de pilot. De evaluatie van het gebruik zal resulteren in verbetering van de tool. De tool en het proces voor ontwikkeling zullen robuuster en bruikbaar worden voor de andere partners.

Actie 5 Gebouwd samen met de partners

We stellen voor om in een vroeg stadium met de andere EU-partners samen te werken en de input te gebruiken om de ideeën te verbeteren. De conceptuele ideeën, het prototype, de interviewresultaten, enz. kunnen worden gedeeld en besproken. De structuur van de tool moet bruikbaar zijn voor de andere regio's. De datasets zullen verschillen en zijn afhankelijk van de beschikbare gegevens. Het prototype en later de definitieve versie kunnen door de partners worden gebruikt als showcases om hun eigen regionale tool te creëren. We zullen het proces en de ervaringen documenteren en een gids voor de implementatie van de tool ontwikkelen. Als de partners geïnteresseerd zijn in de pilot, kan het team masterclasses verzorgen.

Actie 6 Duurzame en organische groei van het netwerk

De tool staat open voor nieuwe ondernemers en startups. Ze kunnen de datasets en netwerken gebruiken als een levend laboratorium om de nieuwe concepten en technologie te introduceren. De kritische massa zal nieuwe partners aantrekken en het netwerk versterken. De organische groei zal ook leiden tot het verminderen van oude concepten en zelfs bedrijven. Darwin zei: "Tot mijn eigen verbazing is het niet de grootste, noch de sterkste, noch de snelste, maar de fitste die zal

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

overleven". Geschiktste betekent de meeste adaptieve gerelateerd aan een veranderende omgeving.

Actie 7 Communicatie

De Stadscoöperatie zal een speciaal communicatieplan ontwikkelen om partners aan te trekken. De doelgroep zal MKB-ondernemers zijn. Resultaten zullen tijdens vergaderingen worden gepresenteerd en een speciale website zal worden ontworpen om de hulpmiddelen en ervaringen van de gebruikers te delen.

Pilot monitoring

Monitoring team:

We zullen de resultaten en beoordeling van de effectiviteit van de activiteiten monitoren (en evalueren) om de projectdoelstellingen te bereiken tijdens partnerbijeenkomsten door een speciaal monitoringteam. Ze zullen het proces volgen en gebruiken die input om de outputs te ontwikkelen. Het monitoringteam werkt nauw samen en komt maandelijks bijeen om de voortgang te evalueren. De outputs worden ontworpen en ontwikkeld in samenwerking met alle partners en (indien nodig) externe experts. De projectleider beheert dit proces samen met een team van coaches. Elke regio heeft een eigen coach die het regionale team (en met name de onderwijsinstellingen) helpt met de proeftuin. De drie coaches werken nauw samen en hebben maandelijkse evaluaties. Er zal regelmatig contact zijn tussen de partnerlanden, zowel via persoonlijke ontmoetingen als via conference call en sociale media, om ervoor te zorgen dat de beste werkwijzen van alle partners worden gedeeld en gecontextualiseerd voor maximale effectiviteit. De belangrijkste deelnemers aan deze bijeenkomsten zijn de partners zelf, samen met vertegenwoordigers van hun triple helix-partners.

Het opzetten van een monitoringteam is essentieel voor de succesvolle ontwikkeling en implementatie van deze reis. Het team van het monitoringteam heeft verschillende functies. Ze zullen het algehele proces binnen elke pilot volgen, maar zullen ook verantwoordelijk zijn voor het verzamelen van gegevens, het documenteren van resultaten, het informeren van de projectleider wanneer er afwijkingen worden gevonden, enz. Ze zijn ook verantwoordelijk voor de ontwikkeling van een geschikt en gemakkelijk bruikbaar monitoringapparaat voor de ontwikkeling van het onderwijsinstituut. Het monitoringteam levert dus een essentiële bijdrage.

Pilot ambities

A: Beschrijf alstublieft hoe u zou willen deelnemen aan de pilot van de andere landen

1. Evaluatie Terra

Beschrijf kort waar de pilot over ging.

Dit project is gestart met studentenprojecten. Ze startten hun eigen (studenten) stichting (LIFE in Meppel) om verschillende bedrijven in kaart te brengen die gerelateerd zijn aan klimaatverandering. We hebben hun ideeën gebruikt om de pilot in Peat Valley+ verder te ontwikkelen. Studenten gingen de regio in (cirkel van 50 kilometer rond de stad Groningen) met een vragenlijst om ondernemers te interviewen. Vragen over wat zij produceren, aan wie zij verkopen en hoe zij dachten over samenwerking met vergelijkbare producenten om hun producten aan klanten (grote) in de regio te leveren (korte voedselketens). De pilot bouwt een mapping-systeem dat uiteindelijk zal leiden tot:

- Een model voor coöperatieve structuren om regionale vraag en aanbod aan elkaar te koppelen en te matchen, niet alleen wat betreft het verbouwen en verkopen van voedsel, maar ook als het gaat om de verwerking, opslag, distributie en transport van voedsel en het hergebruik van afval wordt gebruikt door partners.
- Een ondersteuningsomgeving voor op voedsel gebaseerde MKB's om hun slimme specialisatiestrategieën (nieuwe producten / diensten) te ontwikkelen en te implementeren die passen bij het regionale potentieel en de vraag wordt gebruikt door de regionale bedrijven. Eerste ideeën voor nieuwe regionale marktmechanismen (prijzen, contracten, logistiek) om match regionale vraag en aanbod worden omarmd door de regionale partners

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

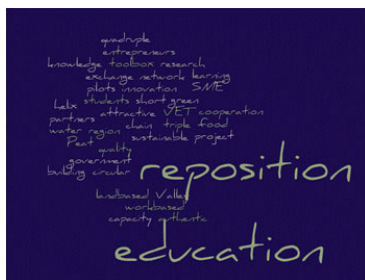

• Brainstormen tussen partners resulteert in een opzet voor een circulaire aanpak om productie, verwerking, distributie, consumptie en hergebruik van afval in de regionale coöperatieve structuur te koppelen
Resultaten.

- Regio-informatie over bedrijven in de hele voedselketen om nieuwe netwerken en ketens te creëren (50 km rond de stad Groningen). Een online tool voor het onderhouden van het match-making-proces.
- Een dynamisch, slim systeem dat de verschillende 'voedselpunten' van de hele voedselketen in een specifieke regio in kaart brengt via een digitale kaart van de regio. Met behulp van filters en slimme verbindingen tussen databases kunnen verschillende voedselpunten en verbindingen tussen voedselpunten visueel worden geïdentificeerd binnen de regio op de kaart van de regio.

2. Hoeveel studenten waren erbij betrokken?
Ongeveer 200 studenten waren erbij betrokken.
3. Hoeveel docenten waren erbij betrokken?
Er waren 10 leraren bij betrokken
4. Hoeveel ondernemers waren erbij betrokken?
Ongeveer 100 ondernemers
5. Welke andere belanghebbenden waren erbij betrokken?
Onze partners uit Zweden, Västra Götalandsregionen, BYS in Skara, (docenten en studenten) waren hierbij betrokken. Daarnaast woonden de lokale overheid, politici het multiplier evenement bij aan het einde van de mapping-week (de Food Week) en natuurlijk de media: kranten, lokale televisie, radio.
6. Wat was het algemene resultaat? (specifieke resultaten voor elke deelnemer in het schema)
Algemeen resultaat: veel aandacht voor de lokale producenten, de mogelijkheden voor een korte voedselketenvoorziening en veel gegevens in de app Greenpoints.
7. Is er iets fout gegaan? Zo ja, wat is er misgegaan?
De speciaal ontwikkelde app werkte niet optimaal. We hebben een oplossing gevonden door de vragen op papier aan de mapping-studenten te geven.
8. Wat zijn de belangrijkste zorgen?
9. Grote zorg: hoe de gegevens in de toekomst up-to-date te houden en hoe mensen kunnen worden aangespoord om de gegevens te gebruiken.
10. Vul het schema in

Wat deden de studenten	Wat deden de docenten?	Wat deden de ondernemers?	Wat deden de andere betrokkenen?
Mapping: ondernemers interviewen in een cirkel van 40 kilometer rond de stad Groningen	De pilot uitleggen en de studenten instrueren en coachen.	De vragen beantwoorden en discussiëren met met de studenten (over de toekomst van boeren, over bedrijfsbeheer, over loopbaanplanning)	De Zweden namen deel aan het mappen. De andere belanghebbenden kwamen de eerste resultaten van de Food-week horen.
Bestede tijd:	Bestede tijd:	Bestede tijd:	Bestede tijd:
5 uur per student	10 uur	1 tot 2,5 uur	8 per persoon
Specifiek resultaat	Specifiek resultaat	Specifiek resultaat	Specifiek resultaat andere

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

studenten	docenten	ondernemers	deelnemers
Input voor de database	Geen specifiek resultaat	Een plaats in de database Greenpoints	Geen specifiek resultaat
Wat hebbende studenten geleerd?	Wat hebben de docenten geleerd?	Wat hebben de ondernemers geleerd?	Wat hebben de andere deelnemers geleerd?
Een grondig zicht op het echte leven van boeren, hun problemen, uitdagingen en toekomstige mogelijkheden	Dat samenwerken met ondernemers een must is: anders houden ze nooit de enorme snelheid van ontwikkelingen in de landbouw bij. Dus ze leren veel	De kans om in contact te komen met toekomstige boeren. Wissel informatie en kennis uit. Zich realiseren dat ze een belangrijke rol spelen in het onderwijs. Meer informatie over andere oplossingen voor hun (en regionale) problemen (andere bedrijfsmodellen tegen derving).	Leren over mogelijkheden voor de ontwikkeling en het levensonderhoud van de regio
Hoe tevreden zijn de studenten?	Hoe tevreden zijn de docenten?	Hoe tevreden zijn de ondernemers?	Hoe tevreden zijn de andere deelnemers?
Dat hing af van hoe enthousiast de student zelf en de ondervraagde producent waren ..	. Het moment waarop de Foodweek plaatsvond was niet erg handig (begin van het nieuwe schooljaar). Ze hielden erg van het idee van het in kaart brengen.	Dat hing af van hoe enthousiast de student en de producent zelf waren ..	

Komt er een vervolg?

Er komt weer een nieuwe 'mapping-ronde' van eerstejaars studenten van Terra om de database verder te vullen. Door reguleren gaat de samenwerking tussen onderwijs en de werkende wereld verder.

Zo ja, wat zijn de do's en don'ts voor die follow-up?

Een nog betere voorbereiding van de leraren / coaches en studenten.

Evaluatie Westerkwartier/ Hanzehogeschool: 'Foodweek'

Dit project begon met een van de belangrijkste vragen die we hadden over de voedselproductie in de regio Westerkwartier. We wilden weten hoeveel voedsel gerelateerde ondernemers er in de regio zijn, wat ze produceren en andere ins en outs van hun bedrijf. Dit was een groot project, omdat elke voedsel gerelateerde ondernemer afzonderlijk moet worden geïnterviewd. Daarom hebben we een samenwerking gemaakt tussen de regionale coöperatie en de scholen Terra en Hanzehogeschool. Gedurende een week (The Foodweek) hebben we een aantal presentaties op de scholen gegeven. Na deze presentaties interviewden de studenten een of twee ondernemers. De gestelde vragen over wat zij produceren, aan wie zij verkopen en wat zij vonden van samenwerking met vergelijkbare producenten om hun producten aan klanten in de regio te leveren. Deze vragen moesten leiden tot:

- Dit project was nodig om het mapping-proces van het grotere geheel te starten: het creëren van modellen voor coöperatieve structuren binnen een regionale voedselketen.
- Dit leidt ook tot een ondersteuningsomgeving voor MKB's op basis van levensmiddelen om hun slimme specialisatiestrategieën (nieuwe producten / diensten) die passen bij het regionale potentieel, te ontwikkelen en te implementeren. -

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

- Deze Foodweek werd bestempeld als de start van een bredere samenwerking tussen voedsel-gerelateerde MKB's en de onderwijsinstellingen bij het vormen van regionale allianties om een regionale voedselketen te creëren.
- Het mappingproces leidt ook tot een online tool voor het matchen van ondernemers.

Hoeveel studenten waren erbij betrokken?

- Ongeveer 500 studenten

Hoeveel docenten waren erbij betrokken?

- Ongeveer 20 docenten
- Hoeveel ondernemers waren erbij betrokken?
- Ongeveer 600

Welke andere belanghebbenden waren betrokken?

- Onze partners uit Zweden waren hierbij betrokken. Ook de lokale overheden, politici en lokale ondernemers waren aan het einde van de week op het congres. Ook hadden we veel aandacht in de regionale dagbladen en andere media.

Wat was het algemene resultaat?

- Veel aandacht voor de lokale producenten, de mogelijkheden voor de korte voedselketen en veel gegevens.

Is er iets misgegaan?

- De mobiele applicatie werkte niet perfect. Dit is waarom niet alle gegevens beschikbaar waren. We hebben een oplossing gevonden door de vragen op papier te zetten.

Wat zijn de belangrijkste zorgen:

- Hoe houden we de gegevens actueel? En hoe kunnen de volgende stappen worden georganiseerd om de ondernemers in de toekomst te betrekken?

Wat deden de studenten	Wat deden de docenten?	Wat deden de ondernemers?	Wat deden de andere betrokkenen?
Mapping: ondernemers interviewen in een cirkel van 40 kilometer rond de stad Groningen	De pilot uitleggen en de studenten instrueren en coachen.	De vragen beantwoorden en discussiëren met met de studenten (over de toekomst van boeren, over bedrijfsbeheer, over loopbaanplanning)	De Zweden namen deel aan het mappen. De andere belanghebbenden kwamen de eerste resultaten van de Food-week horen.
Bestede tijd:	Bestede tijd:	Bestede tijd:	Bestede tijd:
5 uur per student	10 uur	1 tot 2,5 uur	8 per persoon
Specifiek resultaat studenten	Specifiek resultaat docenten	Specifiek resultaat ondernemers	Specifiek resultaat andere deelnemers
Input voor de database	Geen specifiek resultaat	Een plaats in de database Greenpoints	Geen specifiek resultaat
Wat hebbende studenten geleerd?	Wat hebben de docenten geleerd?	Wat hebben de ondernemers geleerd?	Wat hebben de andere deelnemers geleerd?
Een grondig zicht op het echte leven van boeren, hun problemen, uitdagingen en toekomstige mogelijkheden	Dat samenwerken met ondernemers een must is: anders houden ze nooit de enorme snelheid van ontwikkelingen in de landbouw bij. Dus ze leren veel	De kans om in contact te komen met toekomstige boeren. Wissel informatie en kennis uit. Zich realiseren dat ze een belangrijke rol spelen in het onderwijs. Meer informatie over andere oplossingen voor hun (en	Leren over mogelijkheden voor de ontwikkeling en het levensonderhoud van de regio

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

		regionale) problemen (andere bedrijfsmodellen tegen deriving).	
Hoe tevreden zijn de studenten?	Hoe tevreden zijn de docenten?	Hoe tevreden zijn de ondernemers?	Hoe tevreden zijn de andere deelnemers?
Dat hing af van hoe enthousiast de student zelf en de ondervraagde producent waren ..	. Het moment waarop de Foodweek plaatsvond was niet erg handig (begin van het nieuwe schooljaar). Ze hielden erg van het idee van het in kaart brengen.	Dat hing af van hoe enthousiast de student en de producent zelf waren ..	

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Uitwerking van de Pilot van België

Pilot: Country
A:Belgie
Pilot idee
<p>A</p> <p>We beginnen met de kaart en de coördinaten van producenten en kleine MKB's die actief zijn in de voedselverwerking in de regio. Een groot deel van hen heeft het regiolabel '100% Westvlaams'.</p> <p>Ze worstelen met het vergroten van hun markt en aanbod. Redenen zijn een gebrek aan kennis en vaardigheden om hun aanbod aan te passen aan de marktbehoeften. Soms zijn ze zich ook niet volledig bewust van de marktbehoeften. Er lijkt een grote afstand te zijn tussen leverancier en de vraag. Met deze pilot willen we enkele cases gebruiken om deze afstand te verkleinen, beide partijen met elkaar in contact brengen en partners te ondersteunen met technisch en marketingadvies over hoe ze de uitdagingen het hoofd kunnen bieden. Studenten van VIVES zullen worden ingezet om samen te werken met lokale bedrijven, waarbij lokale bedrijven het startpunt moeten zijn voor hun project of proefschrift voor kleine bedrijven. Onderzoekers en docenten VIVES zullen algemene workshops of seminars organiseren voor lokale producenten en MKB's om hun vaardigheden te versterken en kennis te bieden over specifieke onderwerpen als voedselverwerking, logistiek en marketing.</p> <p>Het lokale bestuur zal hierbij worden betrokken omdat het ook in hun belang is dat lokale MKB's kunnen groeien. De lokale overheid zal de pilot faciliteren door netwerkevenementen en seminars te organiseren.</p> <p>Seminars en workshops worden georganiseerd door VIVES.</p> <p>Fotofinish: minimaal 5 product- of procesinnovaties in de regio met als algemene doelstelling het leveren van voedselproducten voor lokale vraagstellers in de kwaliteit en kwantiteit die ze nodig hebben</p>
Pilot resultaten
<p>A: Beschrijf de resultaten van de pilot:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 3 studentenbedrijven die een innovatieve oplossing ontwikkelen die kan worden toegeschreven aan de lokale voedingsindustrie (1 in 2017 en 2 in 2018) • 2 internationale studentenbedrijven waarin een of meer studenten uit een partnerland betrokken zijn (2017 en 2018) • 5 nieuwe producten of procesinnovaties of diensten voor de voedingsmiddelenindustrie in de lokale regio • 5 bedrijven zullen worden bijgestaan en ondersteund om hun marktaanbod te vergroten • Kruisbestuiving tussen studenten uit België en studenten uit Nederland • Binnen de pilot vindt kruisbestuiving plaats tussen onderwijs, onderzoek, MKB en overheid. Dit zal op zijn beurt nieuwe kennis, competenties, vaardigheden en nieuwe attitudes met betrekking tot voedsel genereren. Er zullen verschillende benaderingen van voedsel en kortketengerelateerde kwesties worden ontwikkeld; • Deze nieuwe kennis zal uiteindelijk leiden tot nieuwe benaderingen van korte ketens en nieuwe baanontwerpen: nieuwe vaardigheden in nieuwe banen zullen worden geïdentificeerd.
Pilot outputs
<p>A: Beschrijf de resultaten van de pilot:</p> <p>Output 1:</p> <p>Lijst met actuele uitdagingen waarmee lokale producenten en MKB's worden geconfronteerd. Door middel van evenementen, seminars, workshops, focusgroepen maar ook interviews en bedrijfsbezoeken, zal er een opeenstapeling zijn van problemen en uitdagingen waarmee lokale producenten worden geconfronteerd. Alle problemen en uitdagingen worden in detail beschreven en de lijst zal door alle partners van de Triple Helix worden gebruikt als richtlijn voor nieuwe projecten in de regio.</p>

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Output 2:

Best huidige practice voor korte ketens zal worden vermeld in een literatuuroverzicht. Dit literatuuronderzoek zal worden uitgevoerd door studenten en onderzoekers. Deze goede praktices zijn de input voor het maken van een inspiratiehandleiding. Zowel praktijken uit andere lidstaten kunnen in de gids worden opgenomen. De goede praktijken zullen input zijn voor onderzoekers, maar ook docenten die lesgeven in dat onderwerp.

Output 3: kruisbestuiving en nieuwe inzichten

In deze pilot werken triple-helixpartners samen. Studenten, docenten en experts van onderwijsinstellingen nemen deel aan deze pilot. Niet alleen uit één land, maar ook uit de andere twee landen: elke regio zal een mix van lokale triplehelix-partners hebben en partners uit andere landen zullen ook worden betrokken. De pilot geeft veel inzicht in de nieuwe complexiteit van de uitdagingen. Het zal laten zien hoe scholen zich kunnen herpositioneren in de regio, hoe ze worden bekeken door partners in de regio en hoe het triple-helix-netwerk eruit zou moeten zien om deze nieuwe positie te implementeren.

Output 4: internationale uitwisseling

Het samenwerken met studenten uit andere landen is van buitengewone waarde. Uitdagingen uit 1 specifieke regio kunnen ook worden besproken door studenten en onderzoekers uit een andere regio, om kennis en inzichten uit te wisselen en nieuwe innovatieve oplossingen te bedenken.

Pilot partners

Lokale overheid Provincie West-Vlaanderen: zij zullen het netwerkproces faciliteren en verschillende evenementen en seminars organiseren om alle bestaande uitdagingen te beheersen

Ondernemers: ondernemers uit de regio worden uitgenodigd om deel te nemen. 5 Ondernemers worden geselecteerd vanwege hun potentiële waarde voor het stimuleren van de lokale economie en innovatieve ideeën.

VIVES is de educatieve partner en zal samenwerken met zijn studenten (kleine bedrijfsprojecten, scripties) en met de onderzoekers die ondernemers helpen met hun innovatie en docenten die projectresultaten zullen integreren in het academische programma

Pilot uitwisseling

A: Beschrijf de uitwisseling binnen de pilot

Gemengde mobiliteit van studenten

De mobiliteit van de deelnemende studenten kan de regionale context van sector overschrijdend leren uitbreiden naar de Europese context door ervaringen uit te wisselen over goede praktijken en uitdagingen aangaan

Studenten uit Zweden en Nederland worden uitgenodigd om samen te werken in een kleinschalig bedrijfsproject of proefschrift.

Studenten die een klein bedrijfsproject opzetten, zullen hun ideeën en concepten naar studenten uit Nederland pitchen.

Ze bezoeken en brainstormen met de studenten over mogelijke ideeën. Studenten uit Nederland kunnen optreden als medeoprichter van het bedrijf

Studenten die samen werken aan een scriptie, zullen studenten uit Nederland uitnodigen om samen te werken en een scriptie schrijven over een soortgelijk onderwerp, zodat ideeën kunnen worden uitgewisseld.

Pilot werkplan

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

A: Stel een werkplan op voor de pilot. Gebruik een Excel-planningsformulier

Activiteit 1: De eisen in kaart brengen

Januari-juni 2016

Januari - april 2017

Alle producenten worden uitgenodigd voor een evenement met een drievoudige helixinvoer. Op 01/02/16 was er een netwerkevenement met een seminar om de huidige uitdagingen en innovatieve ideeën in kaart te brengen. Bedrijven die geïnteresseerd zijn in innovatie worden geselecteerd. Ze worden bezocht en geïnterviewd door onderzoekers van VIVES om gedetailleerde informatie te krijgen over de uitdagingen waarmee ze worden geconfronteerd en de behoefte aan ondersteuning en innovatie, speciale informatie over hun huidige bedrijfsmodel en de bereidheid om dit model te veranderen of aan te passen.

Activiteit 2: Brainstormen en oplossingen zoeken

September 2016

September 2017

Er zullen 5 focusgroepen worden georganiseerd met alle Triple Helix-partners om uitdagingen te definiëren en oplossingen te creëren. Het doel van de focusgroep is om te brainstormen en nieuwe innovatieve ideeën, ideeën over productinnovatie of ideeën over procesinnovatie te bedenken.

Activiteit 3a: studenten voor procesinnovatie

Oktober 2016 - Februari 2017

Oktober 2017-februari 2018

Sommige eisen hebben geen verandering in de kwaliteit van producten nodig, maar een andere dienst of een verandering in het bedrijfsplan. In de module agro-marketing worden studenten geconfronteerd met bestaande problemen waarmee agro-marketingondernemers te maken hebben. Studenten worden uitgedaagd om met innovatieve en haalbare ideeën voor bedrijfsplannen te komen.

Volgens de output van activiteit 1, zullen studenten worden uitgenodigd om een sector overschrijdende scriptie over een onderwerp te starten en zullen ze samenwerken met studenten van de afdeling marketing, logistiek en ecotechnologie. Zowel studenten uit andere partnerlanden zullen worden uitgenodigd om samen te werken.

Activiteit 3b: onderzoekers op het gebied van productinnovatie

Oktober 2016 - Februari 2017

Oktober 2017-februari 2018

5 bedrijven zullen worden bijgestaan door onderzoekers van VIVES om met nieuwe innovatieve voedingsproducten te komen als antwoord op een markt vraag. Innovaties om de houdbaarheid te verlengen of het transport te vergemakkelijken, zijn hier onderdeel van.

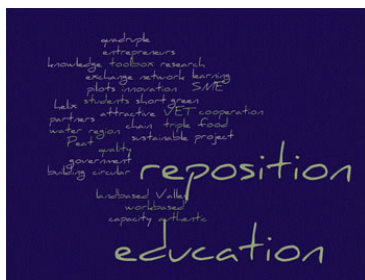
Activiteit 3c: studenten productontwikkeling

Oktober 2016 - Februari 2017

Oktober 2017-februari 2018

3 studentenbedrijven die een innovatieve oplossing ontwikkelen die kan worden toegeschreven aan de lokale voedingsindustrie

Activiteit 4: Seminars en workshops

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Oktober 2016 - Juni 2017

Oktober 2017-juni 2018

Om de vaardigheden te versterken en de kennis bij lokale producenten en het MKB te vergroten, zullen verschillende workshops en seminars worden georganiseerd. Onderwerpen worden gedefinieerd op basis van de uitvoer van activiteit 1.

Activiteit 5: Verspreiding van de proefresultaten

De lokale overheid zal een belangrijke rol spelen om via verschillende media over de resultaten te communiceren en evenementen te organiseren waarin resultaten en mogelijke nieuwe projecten kunnen worden besproken

Pilot monitoring

Monitoring team:

We zullen de resultaten en beoordeling van de effectiviteit van de activiteiten monitoren (en evalueren) om de projectdoelstellingen te bereiken tijdens partnerbijeenkomsten door een speciaal monitoringteam. Ze zullen het proces volgen en gebruiken die input om de outputs te ontwikkelen. Het monitoringteam werkt nauw samen en komt maandelijks bijeen om de voortgang te evalueren. De outputs worden ontworpen en ontwikkeld in samenwerking met alle partners en (indien nodig) externe experts. De projectleider beheert dit proces samen met een team van coaches. Elke regio heeft een eigen coach die het regionale team (en met name de onderwijsinstellingen) helpt met de proeftuin. De drie coaches werken nauw samen en hebben maandelijkse evaluaties. Er zal regelmatig contact zijn tussen de partnerlanden, zowel via persoonlijke ontmoetingen als via conference call en sociale media, om ervoor te zorgen dat de beste werkwijzen van alle partners worden gedeeld en gecontextualiseerd voor maximale effectiviteit. De belangrijkste deelnemers aan deze bijeenkomsten zijn de partners zelf, samen met vertegenwoordigers van hun triple helix-partners.

Het opzetten van een monitoringteam is essentieel voor de succesvolle ontwikkeling en implementatie van deze reis. Het team van het monitoringteam heeft verschillende functies. Ze zullen het algehele proces binnen elke pilot volgen, maar zullen ook verantwoordelijk zijn voor het verzamelen van gegevens, het documenteren van resultaten, het informeren van de projectleider wanneer er afwijkingen worden gevonden, enz. Ze zijn ook verantwoordelijk voor de ontwikkeling van een geschikt en gemakkelijk bruikbaar monitoringapparaat voor de ontwikkeling van het onderwijsinstituut. Het monitoringteam levert dus een essentiële bijdrage

Pilot ambities

Uitwisseling van studenten die bijdragen aan pilots.

Uitdagingen van andere pilots worden vertaald in een scriptie van studenten

Evaluatie Vives

1. Beschrijf kort waar de pilot over ging.

VIVES is betrokken bij de toelating van het label '100% West-Vlaams' voor lokale producten. Het label garandeert dat het product authentiek en traditioneel is, dat het product een band heeft met de regio en van goede kwaliteit is.

Lokale producenten kunnen een verzoek sturen om het label te krijgen. Een persoon uit de regio bezoekt de lokale producent samen met een onderzoeker van VIVES. Tijdens het bezoek controleert de onderzoeker de kwaliteit van het product en het productieproces. Als het product aan de vereisten voldoet, kan de lokale producent het label '100% West-Vlaams' krijgen. Dan kan de producent lid worden van een netwerk van lokale producenten.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

De regio organiseert verschillende trainingen, cursussen en evenementen voor de lokale producenten in het netwerk. De 'innovatiecursus' is er een van; lokale producenten met een innovatief idee kunnen zich aanmelden voor deze cursus. VIVES ondersteunt de ondernemers bij de ontwikkeling van nieuwe voedingsproducten (literatuurstudie, fysisch-chemische analyse, microbiologische analyse, etikettering, wetgeving ...).

Zodra VIVES de vraag van de ondernemer ontvangt, stellen de onderzoekers en leerkrachten een vergadering samen om te beslissen welke projecten door studenten kunnen worden uitgevoerd. In de cursus 'studentenbedrijf' ontwikkelt een multidisciplinair team van studenten (landbouw, voedseltechnologie, dierstudies ...) een innovatief voedingsproduct, richt een bedrijf op, schrijft een businessplan en brengt het product op de markt. Studentenbedrijf stimuleert het ondernemerschap en intrapreneurship van de studenten. In dit proces worden ze begeleid door (andere) ondernemers, docenten, onderzoekers en de overheid (Vlajo).

2. Hoeveel studenten waren erbij betrokken?

35

3. Hoeveel docenten waren erbij betrokken?

6

4. Hoeveel ondernemers waren erbij betrokken?

15

5. Welke andere belanghebbenden waren erbij betrokken?

Onderzoekers Voeding VEGES

100% West-Vlaams: de regio (POM), de unie van zelfstandige ondernemers (Unizo)

Vlajo (Vlaamse jonge ondernemingen). Het is een organisatie die met de steun van de overheid en ondernemingen de missie heeft om creatief talent te ontwikkelen en de brug te slaan tussen onderwijs en het bedrijfsleven.

6. Wat was het algemene resultaat? (specifieke resultaten voor elke deelnemer in het schema)

Nieuwe innovatieve voedingsproducten werden ontwikkeld door studenten van VIVES op vraag van ondernemers.

7. Is er iets fout gegaan? Zo ja, wat is er misgegaan?

Studenten vinden het project te veel werk, dus klagen ze erover. Studenten van verschillende cursussen hebben verschillende uren om aan het project te werken, dus er ontstonden praktische problemen. De timing van de wedstrijd van FEVIA (Federation of Belgian Food Industry) is erg slecht voor de studenten omdat deze deel uitmaakt van hun examens.

8. Wat zijn de belangrijkste zorgen?

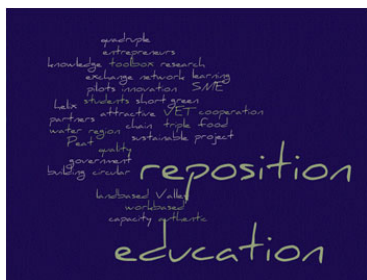
De verwachtingen van de ondernemers zijn niet altijd hetzelfde als voor de studenten. Studenten beschouwen het project als een andere opdracht.

We zijn er niet altijd zeker van dat het product door de bedrijven wordt geproduceerd.

Niet alle vraaggestuurde projecten zijn geschikt voor studenten om te trainen vanwege de duur en timing (examens, vakantie ...), ze zijn niet geïnteresseerd in het onderwerp, beschikbaarheid van grondstoffen, complexe analyse ...

9. Vul het schema in

Wat deden de studenten?	Wat deden de docenten?	Wat deden de ondernemers?	Wat deden de andere deelnemers?
De studenten hebben nieuwe producten ontwikkeld. De studenten schreven een realistisch businessplan en	Ze adviseerden de studenten tijdens de productontwikkeling en het proces om er een	De ondernemers leverden grondstoffen, boden kennis, netwerk en advies aan de studenten.	De onderzoekers van VIVES maakten de verbinding tussen de ondernemers en de studenten.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

brachten het product op de markt.	onderneming van te maken.		Ook de follow-up werd gedaan door de onderzoekers. Vlajo faciliteerde het proces door lesmateriaal en zorgde ervoor dat alles wat de studenten deden legaal was.
Bestede uren: 800	Bestede uren: 400	Bestede uren: 100	Bestede uren: 200
Specifiek resultaat studenten	Specifiek resultaat docenten	Specifiek resultaat ondernemers	Specifiek resultaat andere deelnemers
Nieuwe producten werden ontwikkeld en op de markt gebracht	De leraren vergrootten hun netwerk en kregen exposure voor hun curriculum en project-studentenbedrijf.	De ondernemers hebben antwoord op hun vragen gekregen De ondernemers kunnen andere voedseltechnologische vragen stellen aan de onderzoeker of studenten van VIVES.	Duurzame verbinding tussen VIVES en de ondernemers
Wat hebben de studenten geleerd?	Wat hebben de docenten geleerd?	Wat hebben de ondernemers geleerd?	Wat hebben de andere deelnemers geleerd?
Ze ontwikkelden ondernemersvaardigheden (vaardigheden van de 21ste eeuw). Ze leerden om samen te werken met studenten van andere cursussen.	De leraren worden / blijven betrokken bij de praktijk.	De ondernemers leren nieuwe technieken en theoretische inzichten over hun eigen producten.	De onderzoekers leren meer over ondernemerschap (kostprijsberekening, marketing, ...) omdat zijn / haar expertise meer in de voedselontwikkeling ligt. FEVIA ziet andere innovatieve en ecologische voedingsproducten.
Hoe tevreden zijn de studenten?	Hoe tevreden zijn de docenten?	Hoe tevreden zijn de ondernemers?	Hoe tevreden zijn de andere betrokkenen?
Erg tevreden. De projecten zijn sterker wanneer ze weten voor wie ze werken en ze verschillende mensen hebben om hen te begeleiden.	Erg tevreden. De projecten resulteren in iets concreets, helpt ondernemers. De docenten voelen dat ze hebben bijgedragen aan iets echts.	Erg tevreden. De samenwerking met de studenten helpt de ondernemers om nieuwe informatie te krijgen over hun ideeën en producten.	Erg tevreden. De onderzoekers krijgen hulp van de studententeams en helpen een ondernemer.

Komt er een vervolg?

Ja, soortgelijke projecten worden elk jaar georganiseerd.

Zo ja, wat zijn de do's en don'ts voor die follow-up?

Do's:

- Multidisciplinaire teams.

- Begin met praten met het bedrijf en studententeams over de verwachtingen. Maak zonodig een contract.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

erasmus+
meer perspectief

- Neem deel aan wedstrijden.

Don'ts / suggesties

- Probeer studenten zelf zaken uit te laten zoeken in plaats van het voor te zeggen als een docent, onderzoeker of bedrijf.
Bijvoorbeeld: in plaats van hen het boekhoudprogramma uit te leggen, geef ze de handleiding en laat ze een presentatie voorbereiden met de nodige stappen. Ze leren op deze manier veel meer.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

